No. 1 3e jaargang januari 1983

Redactie-adres : Westerparkstraat 27,
2042 AV - Zandvoort : telefoon 02507 - 12546

Van de redactie -

Allereerst aan allen, die dit lezen, alsnog een gelukkig 1 9 8 3 toegewenst ! - We kunnen ons indenken, dat niet voor ieder de jaarwisseling een evengroot genoegen is geweest, nu er in de gezins- en familiekring misten en sommigen zelfs voorgoed een ledige plaats achterlieten. Ook aan hen, die dit moesten ervaren, denken wij ...
Voor onze vereniging mocht het afgelopen jaar een vruchtbaar jaar worden genoemd. Wij mochten althans constateren, dat nog steeds meer nieuwe leden bereid blijken te zijn zich rondom het verenigingsideaal te scharen. En als u het lijstje van nieuwe aanmeldingen verderop bekijkt, dan ziet de naaste toekomst er voor ons ook niet zo somber uit. Met enige verwondering, doch uiteraard ook met dankbaarheid, slaan wij deze nog steeds voortdurende ledenaanwas gade. Zo langzamerhand mogen wij ons tot een der grootste zandvoortse verenigingen rekenen !
Verder wordt ons bij herhaling verzekerd, dat de inhoud van "DE KLINK" nog altijd de nodige belangstelling geniet. Dit doet ons deugd en wij hopen van harte, dat zulks ook het komende jaar het geval mag zijn. - Met enkele andere schrijvers, waaronder ditmaal opnieuw ons lid pastoor B.Voets, hebben wij ons best gedaan deze januari - "KLINK" zo mogelijk weer een passende inhoud te geven -

Ons streven blijft er op gericht ons blad en ons werk nog verder uit te bouwen. Graag wordt daarbij gerekend op uw aller medewerking en zeker ook op de onmisbare steun van onze adverteerders, die wij bijzonder erkentelijk zijn. Want er mag bij de aanvang van deze nieuwe jaargang wel eens even aan worden herinnerd, dat ook hun inbreng zonder twijfel belangrijk was voor een tot dusver geregelde verschijning van ons blad ! --

Van de voorzitter -

Met zeer veel genoegen mogen wij nummer 1 van de 3e jaargang van ons blad "DE KLINK" bij u aankondigen. Naast vreugde ook een stukje trots, dat wij u telkens weer een aantrekkelijk verenigingsorgaan kunnen aanbieden. - Degenen, die graag "DE KLINK" willen verzamelen en misschien niet over de eerste exemplaren beschikken, willen wij proberen in die zin een helpende hand toe te steken door zo nodig in dit geval bijvoorbeeld een gekopieerd exemplaar beschikbaar te stellen ! ..

Ons bestuur heeft zich in de bijeenkomst van november j.l. beraden over de komende Genootschapsavond. Een datum en een plaats konden nog niet worden vastgesteld. De voorlopige plannen zijn zo mogelijk ook de regio- of de kustverenigingen bij onze jaarlijkse grote presentatie te betrekken.

Voorts is het naar onze mening alleszins gerechtvaardigd om op deze plaats een felicitatie uit te spreken aan het adres van de/Koninklijke Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-Maatschappij, die op 8 januari j.l. van de Sociëteit Duysterghast " de tafel van verdienste " kreeg uitgereikt. Deze Maatschappij is zo nauw met de historie van Zandvoort verweven, dat ook wij menen, dat deze onderscheiding zeker op haar plaats is ...

Vervolgens kunnen wij u nog melden, dat de voorbereidingen voor de grote expositie "Haarlem en omstreken 1780 - 1820" gestadig vorderen. Een werkgroep, waarin ook onze vereniging is vertegenwoordigd, houdt zich voortdurend met deze aangelegenheid bezig. Een schat van gegevens is inmiddels reeds verzameld. Met behulp van deskundigen van het Frans Hals Museum en van het Gemeente-archief van Haarlem wil men deze straks verwerken in een unieke expositie. Wij houden u op de hoogte. Het bestuur wil u allen een oprecht voorspoedig 1983 toewensen, in het vertrouwen elkaar weer op aangename wijze te mogen ontmoeten.

/ plaatselijke commissie Zandvoort van de

En Keil haalt bakzeil -

Toen nà de blikseminslag van 3 mei 1798 de schamele visserswoning, die men te Zandvoort tot kapel voor de katholieken had ingericht, totaal was afgebrand, hadden zij, die leefden in een roes van vrijheid, gelijkheid en broederschap, het heft in eigen hand genomen. Omdat ze heel goed begrepen, dat ze van hun eigen kerkelijke overheid, de aartspriester van Holland en Zeeland H.ten Hulscher uit Amsterdam, niet veel te verwachten hadden, kwamen de volwassenen in het tegen de wind beschutte Schuitengat bijeen en kozen op democratische wijze twee mannen, die de kleine gemeente in rechten zouden gaan vertegenwoordigen.

Het eerste waartoe men besloot was, de wederopbouw van de kapel. Van de aartspriester kregen ze geen cent, maar ze voelden, dat het bestuur van het departement Holland hen niet zou laten zitten. Ze gingen eens met dat bestuur praten en waarachtig ze kregen toestemming om overal in Holland langs de huizen voor dat doel een collecte te houden. Daarbij behoefde geen onderscheid te worden gemaakt tussen katholieken en protestanten ! Voor de wet waren toch allen gelijk ... Ze stuurden de veldwachter Jan Janse Burger, die van het departement vrijaf kreeg, er op uit om geld in te zamelen en die kwam met niet minder dan 6000 gulden thuis; in die tijd een som gelds waarvoor men een heuse kleine kerk kon bouwen ! -

De pastoor van Overveen, die voorganger was van de kleine gemeente, liet hen rustig begaan. Hij zegende de kapel in en kwam een paar keer in de maand naar Zandvoort om dienst te doen. De ouderen, die heel moeilijk door de duinen naar Overveen konden lopen, verlangden echter méér. Dit werd pas verwezenlijkt in 1819 toen de aartspriester een kapelaan naar Overveen stuurde, die speciaal werd belast met de zielzorg in Zandvoort. Zolang de pastoor zich niet mengde in de interne zaken van de kapelcommissie en de afspraken, die door de vertegenwoordigers met de priesters van Overveen worden gemaakt, was er geen vuiltje aan de lucht ... Snickers, in het bisdom Haarlem bekend als de grote zwijger, had het in de

korte tijd, dat hij pastoor was (1846 - 1848) heel goed met de Zandvoorters kunnen vinden en toen hij in 1848 als directeur naar het seminarie vertrok, schonk hij aan de gemeente een prachtige zilveren kelk "ten gebruike voor de diensten in de eigen capelle".

Zijn opvolger A.J.J.Keil was echter uit geheel ander hout gesneden. Hij vond de vissers gruwelijke "eigenwijsen" en meende, dat zijn voorgangers hun veel te veel vrijheid hadden gegeven. Dat zelf kiezen van een bestuur, dat kwam nergens voor. De pastoor zocht dan ook zelf zijn mannetjes uit, waarbij hij er wel voor zorgde, dat hij mensen nam, die overal "ja en amen" op zeiden ! Hij liet echt merken, dat hij niet bar veel op had met dat gedoe in Zandvoort. Ofschoon zijn kapelaan van Luytelaer erg gehecht was aan de mensen en er ook graag naar toe ging, had hij hem meerdere malen nodig in Overveen en zo versloften de diensten in Zandvoort... De Zandvoorters keken het een tijdje aan, doch toen hielden ze in het kapelletje een gemeentevergadering. "Die Keil is een mannetjesputter, die de goeie van Luytelaer helemaal om zijn vinger windt. We gaan er onder door als we er niets tegen doen", zo stelden ze in die vergadering vast. En omdat H.Duyvenvoorden toen al ziekelijk was en er geen zin meer in had zaken overhoop te halen, kozen zij er nog twee leden bij om het bestuur te versterken, namelijk G.Heemskerk en D.van Velzen.

Ze waren het er over eens, dat ze niet te lang moesten wachten. De pastoor werd op het matje geroepen en na veel vijven en zessen werd er een vergadering "gepland" op 31 oktober 1848. - De stukken vlogen er af : Keil wilde niet met vier man praten, maar hij kon dòen wat hij wou, ze bleven zitten ! "Ze zijn hier alleen om ons te helpen", zo verdedigde Duyvenvoorden "heus, wij blijven de vertegenwoordigers van de gemeente".- Keil maakte daar handig gebruik van door in een soort reglement, dat hij maken wou, te stellen :"Het kerkbestuur van Zandvoordt wordt uit naam van de geestelijke overigheid uitgeoefend door den tijdelijken pastoor van Overveen en Bloemendaal tot zoolang het aan de geestelijke overigheid zal behagen in de gemeente Zandvoort eenen eigen pastoor aan te stellen en door twee leden dier gemeente onder de benaming van "kerkmeesters", door de gemeenteleden zelf daartoe verkozen". Bij dat laatste wist hij de keuze wat te beperken, want met veel moeite kreeg hij er door, dat in het reglement ook werd opgenomen :"Tot het kerkmeesterschap zijn niet verkiesbaar diegenen welke met den tegenwoordigen of voorgaande pastoor eenigen tijd in openbare onenigheid hebben geleefd, alsmede loontrekkende bedienden der kerk, zij die niet lezen of schrijven kunnen of wel aannemers of leveranciers zijn van eenigen arbeid den kerk betreffende". Hij had zich voor deze bepaling beroepen op de algemeen geldende wetten en de heren hadden maar "ja" geknikt, doch intussen bij zichzelf gedacht : och, dat zal hier zo'n vaart niet lopen. Waar het echter op aan kwam, dàt werd duidelijk geregeld : "Daar er voorheen in Zandvoordt slechts om de drie weken de Heilige Dienst werd verrigt, zal thans de pastoor zorgen, dat er voortaan op dezelfde voet de Heilige Dienst op alle zon- en heilige dagen, die te vieren zijn gelijk de Zondag, alsmede op den feestdag van de heilige Agatha zal verrigt worden, terwijl men den pastoor of den kapelaan op al die dagen en ook als de pastoor dat voor de kerkelijke bedieningen in Zandvoort noodig oordeelt, met het kerkerijtuig voor rekening van de kerkekas moet halen terugbrengen !"-
In dat laatste zinnetje zat wat venijn. Het kerkerijtuig was van de parochie Overveen en de kosten die Zandvoort moest betalen voor heen- en terugbrengen werden berekend op vijf en zeventig cent ! Dat laatste was wel overheen te komen. Natuurlijk, de pastoor moest een salaris hebben, maar Keil, die meende dat er wel wat te halen viel, greep ernaast. Ze hadden met aartspriester S.van Haagen de zaak al besproken en deze vond voor een heel jaar f. 125,- wel voldoende en dat moest de heer Keil dan ook maar slikken ! ...

Verder was hij ook gevallen over de bewoning van het huis, dat met de kapel verbonden was. Kon dat niet voor vergaderruimte worden gebruikt ? "Neen" zeiden de heren "we weten wel dat zijn eerwaarde niet zo goed met Jobje van der Mije kan opschieten, maar die blijft daar netjes in wonen. En we zetten verder in het stuk : "Aan de kosteres der kerk, Jobje van der Mije, die vrije inwooning geniet, wordt jaarlijks voor het vegen der kerk en de dienst in de sacristij uit de kerkekas de som van f. 12,- betaald. Aan den pastoor voor het doen wasschen en schoonhouden van kerk- en altaarlinnen de somma van f. 15,-, welke hij in zijn geheel zal moeten uitkeeren aan de kosteres van de kerk".- De heren hadden zich op deze manier niet de kaas van het brood laten eten. Integendeel, Keil was op zijn nummer gezet en hoewel hij er slechts grommend mee instemde en het stuk ondertekende, bleef hij in het vervolg altijd wat wrok houden tegen de Zandvoorters, die hem toch te slim waren af geweest. Toen in 1850 dan ook het gerucht ging, dat de heer Keil belast zou worden met de zielzorg van Meerenberg, klommen de heren in de pen en schreven aan de aartspriester van Haagen "zoo nemen wij de vrijheid ons tot Uwe Hoogeerwaarde te wenden met het ned'rig verzoek, dat Uwe Hoogeerwaarde zijne aandagt nogmaals gelieve te vestigen op de vurige wensch en het geestelijk heil dezer gemeente en te maken dat onzen pastoor afstand van zijne bediening in deze gemeente zoude willen doen". Misschien was het zelfs mogelijk aan Zandvoort een eigen priester te geven. Ja, de gemeente was met haar nauwelijks 200 zielen klein,"maar dit aantal zou met 40 à 50 kunnen worden vermeerderd, indien Uwe Hoogeerwaarde Bentveld er bij betrekt. Deze mensen kunnen namelijk gemakkelijk in Zandvoort komen !" ...

De brief was, blijkens een aantekening van aartspriester van Haagen geheel buiten Keil om geschreven. Op zichzelf genomen kon dit, want volgens het stuk van 1848 kon het kerkbestuur zelfstandig optreden. Keil had in de aanhef van dat stuk sterk onderscheid gemaakt tussen de pastoor en het bestuurscollege en daar hadden de heren handig gebruik van gemaakt. Hoewel van Haagen geen enkele aanmerking kan maken, vindt hij 'ttoch iets correcter om de brief ter lezing door te sturen naar de heer Keil. Maar die was bij het lezen daarvan in alle staten ! Hij had nu wel in de gaten, dat het voor hem tijd werd "bakzeil te halen". Maar dat ze ook nog een mooi stukje - namelijk Bentveld - van zijn parochie wilden gaan afpikken, dat kon hij niet zetten. "Hij beklaagde zich er over dat alles buiten medeweten van de pastoor geschiedt, ofschoon hij er niets op tegen heeft dat Zandvoordt eene zelfstandige gemeente worde, wat U, Hoogeerwaarde, beslist, maar de belangen van de gemeenten Overveen en Bloemendaal mogen daarbij niet uit het oog worden verloren"... Van Haagen die wel wist dat Keil een opgewonden standje was en niet paste bij de Zandvoorters, nam de landdeken van Kennemerland W.van Houten onder de arm; die moest de zaak maar eens grondig uitzoeken. Nu, deze laatste adviseerde tenslotte tot de stichting van een eigen parochie Zandvoort - Bentveld. Keil had zich daarbij neer te leggen en Zandvoort, dat ook steun kreeg van de pastoor van Vogelenzang, kon toen een zelfstandig leven beginnen.

B.Voets -

Oud-Zandvoort op het witte scherm -

Onder auspiciën van het Genootschap "Oud Zandvoort houdt de heer J.A.Steen weer een tweetal dia-lezingen over oud-Zandvoort : op dinsdagmiddag, 18 januari om 2 uur in het Gemeenschapshuis voor de dames van de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen. De oude dorpskern - de Noordbuurt - zal daarbij centraal staan. - De tweede lezing vindt plaats donderdagmiddag, 20 januari, om 2.30 uur in gebouw "Maranatha" aan de Donkerelaan tijdens een ontmoetingsbijeenkomst van Hervormde bejaarden uit Bloemendaal. De beelden die dan worden vertoond zullen betrekking hebben op het vroegere vissersdorp Zandvoort en de opkomende badplaats.

Welkom

heten wij de volgende nieuwe leden :

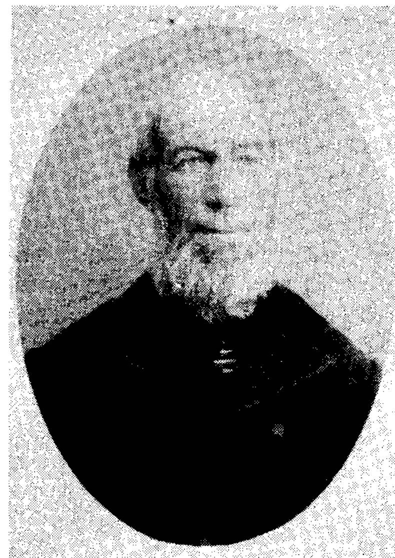
- Fam.P.Diepgrond, Leerdamhof 368, Nellestein, Amsterdam;
- Fam.E.Bol, C.Schultzlaan 24, Santpoort-Zuid;
- Zr.M.A.Koper, Stationsweg 7a, Woerden;
- J.Waaning, Herman Heyermansplein 15, Haarlem;
- Mevr.H.D.Smits, van Leeuwenhoekstraat 5,flat 116, Haarlem;
- Mevr.H.Lefferts - van der Zee, Voorstraat 17, Katwijk a/Zee;
- Mevr.L.Anakotta, Gooi-oord 190, Amsterdam;
- Mr.C.A.Botje, 227 Nile Street, Nelson,New Zealand;
- Mevr.D.K.Box, van 't Hoffstraat 59, Haarlem;
- Mevr.M.E.Vrieze - van der Ploeg, Pijlslaan 122, Haarlem.
- Fam.G.Zwemmer, Tollensstraat 27;
- P.H.Terol, Herman Heijermansweg 55;
- Mevr.G.van den Berg - Koper, Zandvoortselaan 62;
- J.Jutte, Piet Leffertsstraat 6;
- Fam.Jb.Schaap, Grote Krocht 34a;
- Mevr.E.Keizer - Madocsai, van Lennepweg 34/2;
- A.van Duijn, Willem Kloosstraat 1;
- Mevr.B.Moen - Wouterlood, Dr.C.A.Gerkestraat 17zw;
- Fam.L.Drommel, Helmersstraat 33,

de laatsten allen wonende te Zandvoort.

De heer J.Alleblas,- gemeentelijke archiefdienst te Dordrecht - vaste medewerker voor de regionaal-historische bibliografie voor Noord- en Zuid-Holland berichtte ons toezending van "DE KLINK" op prijs te stellen voor opname daaruit van van belang zijnde artikelen in genoemde bibliografie, welke één maal in de drie jaar verschijnt --

Merkwaardige Zandvoorters in vroeger tijden -

Hier een afbeelding van Leen Zuiderduin, wiens lotgevallen wij thans overeenkomstig de belofte in de vorige "KLINK" willen vervolgen. Wij zagen al dat

het de visloper Leen Zuiderduin in zijn winkeltje in de Bakkerstraat niet meer zo erg naar den vleze ging. In 1870 - hij was toen 42 jaar - besloot hij dan ook met vrouw en 7 kinderen te verhuizen naar het zuidelijk gedeelte van het Hazenveld of zoals het toen heette : het Hazenvlak ! Dus in de Kennemerduinen.- De afgelopen zomer heb ik tijdens enkele duinwandelingen getracht de plaats terug te vinden,waar "Het huisje in de Woestijn" zich destijds bevond. En ik meen daarin geslaagd te zijn. Ik trof er namelijk enkele bloeiende seringenbomen aan, die stellig eenmaal bij het huisje hebben gestaan. Om u te oriënteren : bedoelde struiken staan vlak langs het rijwielpad en wel daar, waar dit een grote bocht maakt van de Grote Schapenkamp naar Parnassia !- Dr.Jac.P.Thijsse vertelt in zijn boekje "Onze duinen", dat de kinderen van Zuiderduin bij hoge waterstand met een tobbe konden varen op het Langerak, dat zich vlak bij het huisje bevond.- Leen Zuiderduin heeft aan het eind van zijn leven alles wat hij daar meemaakte op rijm gesteld. Ten aanzien van "de start" in zijn "Woestijn" dichtte hij o.a. de volgende verzen :

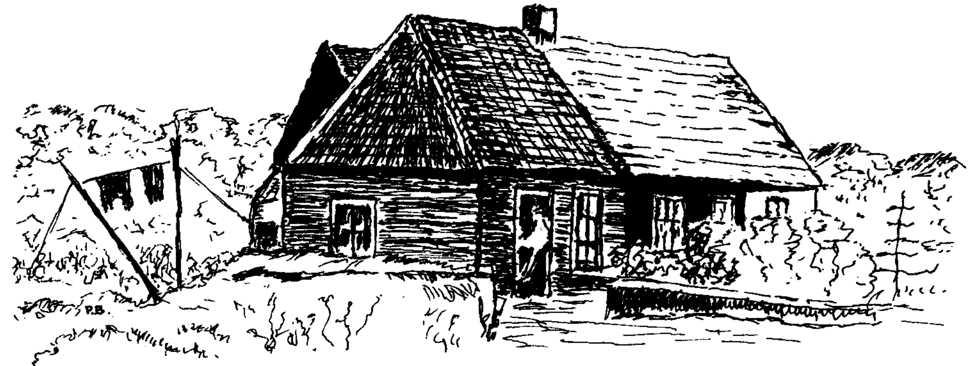
"Toen huurde ik, voor niet veel geld,
Ver in duin een groot stuk veld.
Dat veld dat ligt dicht bij de zee,
Ver van dorp en ver van stee,
In de gemeente Bloemendaal.
't Strand langs bij den vijfden paal,
Tusschen IJmuiden en Zandvoort in,

Om daar te wonen was onze zin,
Maar daar was geen woning bij,
Die kosten kwamen ook op mij.

Ik heb mijn woning zelf gebouwd,
De eerste jaren maar van hout,
Ik wist toen van geen woningwet,
Dan had ik mijn huis zoo niet gezet,
Want toen ik van den landheer mocht,
Heb ik verder niets onderzocht,
Ik bouwde naar mijn eigen zin,
En niemand kwam daar tegenin."

Twee jaar nà de vestiging in het Hazenvlak - dus in 1872 - werd Leen Zuiderduin aangesteld als strandvonder. Er was toen nog geen sprake van een haven te IJmuiden. Wel werden in die tijd reeds de voorbereidingen getroffen voor de aanleg van een kanaal - het latere Noordzeekanaal - door "Holland op z'n smalst". Het zou evenwel nog tot 1 november 1876 duren voordat het scheepvaartverkeer, na ook het gereedkomen van haven en sluizen, van dit kanaal gebruik kon maken. Het gebeurde dan ook nog wel eens dat rijk beladen koopvaardijschepen bij ongunstige weersomstandigheden een deel van de lading verloren, dat dan vaak op het strand terecht kwam. Leen Zuiderduin maakte steeds tijdig melding van aangespoelde goederen. Met zijn paard en wagen haalde hij dan het grootste gedeelte van het strand om het zo mogelijk weer ter beschikking te stellen van de rechtmatige eigenaars ! Hieruit sprak o.m. 's mans grote rechtschapenheid, die hem niet alleen bij de overheid, maar zelfs bij het juttersvolk tot een geziene figuur maakte !

Later mocht Leen Zuiderduin zijn huisje van de autoriteiten "opmetselen", zodat toen van een degelijke boerderij kon worden gesproken. Zijn pachtheer woonde op het landgoed "Duinlust" te Overveen, waar nu de sportschool CIOS is. Deze familie bezat in die dagen dit gehele duingebied. Leen Zuiderduin heeft zich met zijn allengs meewerkende kinderen opgewerkt tot "duinboer", want al spoedig beteelde hij 1000 roede aardappelland (1000 roede is $3\frac{1}{2}$ KM^2), dus dat was een enorm werk. Zijn veestapel bestond uit een aantal

Het huisje in de Woestijn

koeien, varkens en biggen en verder geiten, kippen en een paard. Het vee graasde op het "groenland" in duin en werd bijgevoerd met groentenafval - Schelpenvissen deed Leen ook - Brood bakte moeder Zuiderduin in een stenen oven ! - Soms kreeg men op het boerderijtje bezoek van Zandvoorters, die na een lange duinwandeling bij Leen hun dorst kwamen lessen, die dan graag vertelde hoe het allemaal reilde en zeilde. Want de begintijd was moeilijk geweest. Hij dichtte dan ook niet voor niets :

"En 's winters was het hier zoo koud.
Hier was geen dokter of medicijn,
Al die zorg kwam ook op mijn.
Ik heb hier in de vrije lucht
Menigmaal tot God gezucht."

Maar gelukkig er braken ook betere tijden aan. De kinderen worden ouder en nemen allen een deel van het werk op zich. Aan die periode wijdt Leen de volgende regels.

"Ik had hier dagelijks veel werk,
Met mijn zoons gezond en sterk.
Want in dit onbebouwde duin

Maakten wij nu land en tuin.
En boven de deur der woning van mijn
Leest men :"Het huisje in de Woestijn".
Zoo leefden wij ruim een jaar of twee
Ja, toen liep alles met ons mee.
En toen kocht ik paard en wagen,
Nu moest men zoveel niet dragen.
In plaats van geiten nu een koe
En later nog tot acht stuks toe.
En 1000 roeden aardappelland
Werden 's jaars door ons geplant.
Ik had zeugen om biggen te fokken,
Ik had kippen zitten op de stokken,
En groenten en fruit in den tuin,
Wie had dat ooit gedacht in 't duin ?
Nu lijkt het hier een paradijs,
Eerst heette ik zot, nu ben ik wijs.
Maar het was niet door mijn verstand,
Door de Zegen van God's Hand".

Toen echter pakten zich ook donkere wolken boven het gezin samen. De oudste kinderen kregen verkering, gingen trouwen en verlieten het ouderlijk huis ... Door het onttrekken van water aan de duinen door de Waterleiding maatschappij ging het met de aardappel- en groententeelt steeds meer bergafwaarts. Het groeide niet meer en de rest der plagen kwam van de kant van de ontelbare konijnen ...

"Op strand is voor mij niets te winnen,
Want alles vaart IJmuiden binnen,
Ja, ik zeg naar mijn verstand,
Het is een zegen voor ons land.
Men kan het ook op Zandvoort merken,
Wie wil nu nog in duinen gaan werken,
De duinen die zijn uitgeput,
Voor het algemeene nut".

In een derde en laatste bijdrage wil ik nog vertellen hoe er een einde is gekomen aan deze duinboerderij en ook hoe de laatste levensjaren van de merkwaardige figuur Leen Zuiderduin zijn verlopen ...

Ton Drommel -

Rectificatie van een bericht -

In "DE KLINK" van oktober 1982 stond een berichtje met als opschrift "Verwisselen van plaats", waarin wij even aandacht schonken aan het terugtreden van de wethouders I.M.Aukema en K.C.van der Mije Pzn. Wij noemden daarbij - echter zonder boze opzet - oud-wethouder J.Termes niet, hoewel inderdaad voor hem hetzelfde mocht gelden als wat wij schreven ten aanzien van de heren Aukema en van der Mije. Deze omissie werd door onszelf ontdekt op een moment, dat zij toen niet meer te herstellen was. Aangezien de heer Termes nadien zeer terecht over deze onvolledige berichtgeving is gevallen, hebben wij hem reeds onmiddellijk persoonlijk onze excuses aangeboden en willen wij dat op deze plaats nog eens openlijk doen ! Uit de consequenties, die de heer Termes inmiddels heeft getrokken, zou kunnen blijken, dat hij het bestuur er voor op aankijkt, terwijl wij nadrukkelijk willen stellen, dat in dit geval de redacteur voor de inhoud van bedoeld bericht verantwoordelijk was ... Wij hopen daarom dat de heer Termes nà deze publikatie in staat zal zijn op zijn wel vergaande beslissing terug te komen, temeer waar wij graag aannemen, dat ook hij als altijd zeer meelevend lid, ondanks onze zeker wat ongelukkige "slip of the pen", nog steeds kan vinden in de doelstellingen van het Genootschap "Oud Zandvoort".

Br.

„Kent u ze nog ... de Zandvoorters?" deel 2 -

Het manuscript met de foto's voor het boekwerkje onder bovenstaande titel is nog vóór de jaarwisseling naar de uitgever en drukker verzonden. Wij verwachten dat het in de loop van de volgende maand bij de Europese Bibliotheek te Zaltbommel zal verschijnen. Men lette dus ook op publikaties in de -----

-----

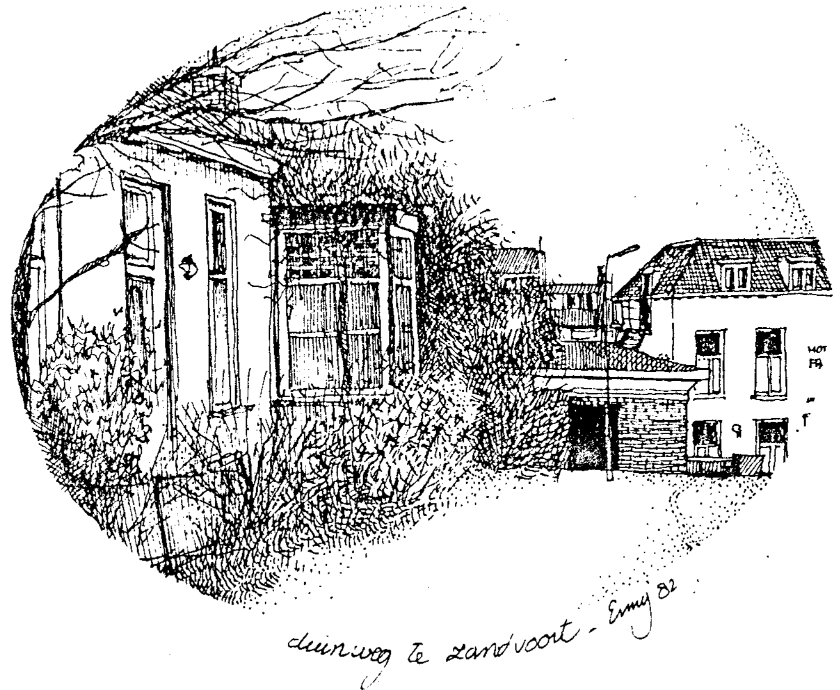
Nog een hartelijke felicitatie aan het adres van het gezin van onze voorzitter Hilbers in verband met de gelukkige thuiskomst van vrouw en moeder uit het ziekenhuis ! -

plaatselijke bladen. De belangstelling en medewerking rondom dit nieuwe boekje zijn groot geweest. Wij hebben ons daarover verheugd ... Er bereiken ons nu al voortdurend vragen over het tijdstip van verschijning, zodat wij er niet aan twijfelen of ook dit boekje zal straks zijn weg wel weer vinden.-
Het is eigenlijk jammer, dat de eerste uitgave van "Kent u ze nog ... de Zandvoorters ?" - ook de tweede druk - geheel schijnt te zijn uitverkocht -
Van "Zandvoort in oude ansichten", deel 1 en 2, waren - zo bleek ons onlangs - nog exemplaren verkrijgbaar bij o.a. boek- en kantoorboekhandel "De Krocht" op de Grote Krocht en bij A.Bakels in de Kerkstraat, alhier.

„Zandvoorters in den vreemde" -

De heer A.van der Wal, 5 Kings Court, Frankston 3199, Karingal, Australia - lezer van "DE KLINK" en bij velen zeker nog wel bekend door zijn lange staat van dienst bij de Zandvoortse politie - zond ons weer betere berichten, nu zijn zoon Fred gelukkig herstellende is van een ernstige ziekte...
De heer C.A.Botje, Nelson, Nieuw Zeeland, meldde zich spontaan als lid van onze vereniging; klom onlangs op een avond zelfs in de telefoon om ons te bedanken voor toegezonden historische documentatie over o.m. het buiten Groot Bentveld. Schreef nadien een uitvoerige brief, waaruit wij desgewenst mogen publiceren, hetgeen beslist in de volgende "KLINK" gebeurt. - Via de heer Steen ontvingen wij een gift van f. 50,- van Ir.D.F.Bierenbroodspot te Campsbay, Zuid-Afrika. Reuze bedankt mijnheer Bierenbroodspot voor deze geste ! - Onze leden kunnen nog altijd rustig namen en adressen opgeven van kennissen of familieleden overzee voor gratis toezending door ons van "DE KLINK".- Door middel van "DE KLINK" blijken al leuke schriftelijke contacten te ontstaan tussen sommige van onze leden met tevoren niet gekende "Zandvoorters in den vreemde"..

„De babbelwagen" Onder deze naam kreeg het bejaardencentrum het "Huis in 't Kostverloren" een eigen huiskrant - onze felicitaties ! - welkom als lid van het Genootschap de directrice, mevrouw

duinweg te zandvoort - Emmy 82

Nieuwe serie kaarten Zuidbuurt -

Emmy van Vrijberghe de Coningh heeft naar onze smaak weer een mooie serie kaarten getekend van oude plekjes in de Zuidbuurt van Zandvoort. De serie bestaat uit pakjes van 8 stuks. Elk pakje kost f. 6.-. Er is ook een grote kaart uitgekomen, die een deel van de Swaluëstraat laat zien. Die kost f. 1,25 zonder- en f. 1,50 per stuk met envelop. Van eerstgenoemde serie is hierboven een exemplaar afgebeeld. De kaarten zijn verkrijgbaar in galerie K9c naast het Cultureel Centrum, Gasthuisplein.

Aktiviteiten in het Cultureel Centrum -

Tot en met 30 januari a.s. is er een tentoonstelling te zien onder de titel : textiel 1-"draden", waaraan verschillende textiel-kunstenaars meewerken, die zich bezig houden met het thema "draden": Gré Klungers-de Wind, wollen kleden; Irene Sminia, weefsels; Marie Anne Steenhuizen, draadobjecten en Christine

Steel, textiel-plexi. - In één der vitrines zijn poppen opgesteld van Miep Felix-Perquin uit Haarlem. Deze groep poppen is gemaakt naar aanleiding van een beeldengroep uit de Haarlemmer Hout, namelijk de groep uit de Camera Obscura (1839) van Nicolaas Beets (Hildebrand). -

In de oudheidkundige afdeling van het Centrum zijn foto's geëxposeerd, afkomstig uit het gemeentelijk foto-archief. Zij hebben betrekking op de vroegere Hogeweg. Een bezoek aan genoemde exposities kunnen wij van harte aanbevelen -

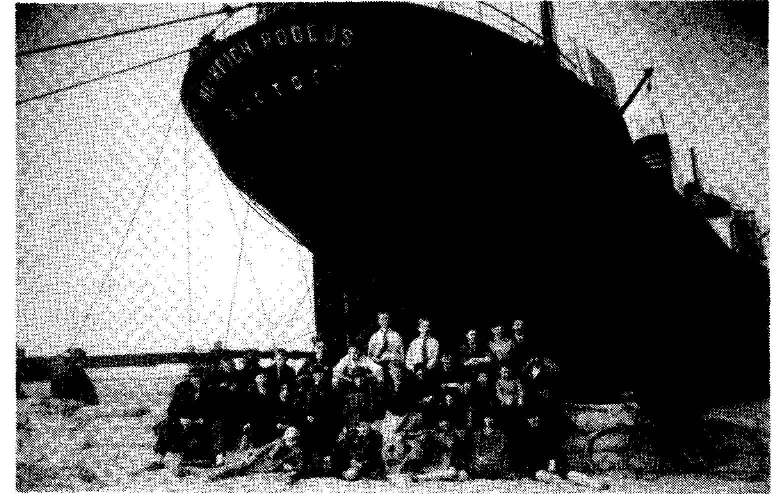
De openingstijden van het Centrum zijn : dagelijks van 13.30 tot 16 uur, behalve 's maandags en 's dinsdags.

En verder ...

Een viering door de familie Molenaar van het tweede lustrum rondom de plaatsing op 4 november 1972 van de beeldjes van haar voorouders Floris Molenaar en Arendje van der Mije nabij het tegenwoordige Cultureel Centrum. "Mogelijk dat zij nog naar een gunstiger tijdstip wordt verschoven", aldus één der nazaten, de heer G.F.Molenaar, Tussenmeer 268, te Amsterdam. - De erkentelijkheid voor de daad, die het gemeentebestuur van Zandvoort destijds stelde met de plaatsing van deze beeldjes, leeft nog altijd sterk in de familiekring, zo verzekerde ons de heer Molenaar ! Intussen zond de familie F.Molenaar, Lorentzstraat 160 te Zandvoort, ons een bedrag van f. 50,- als eerste aanzet voor een herverschijning van het boekwerkje, dat indertijd bij bovenbedoeld evenement verscheen - Hartelijk dank!-

Het is waar ... "Vertel eens, van toen u nog klein was...toen u nog op school ging...toen u bij uw eerste baas kwam..".."En wat deed grootvader toen... wat zei grootmoeder...?"- zo ving burgemeester A.Nawijn in 1968 zijn "Ten geleide" wel zeer treffend aan voor "Gort met Stroop", een historisch boekwerk over Zandvoort. Want het is waar: om die verhalen van u gaat't ook in 1983. En u kunt ze kwijt aan "DE KLINK" --

Een kleine historie -

November 1928 was een stormachtige maand ! Deze stormen zouden o.a. het duitse stoomschip "Heinrich Podeus" noodlottig worden. Dobberend op een ruwe zee voor de kust van Zandvoort, strandde het bij kolengebrek en het breken van de ankerketting op de 24ste van genoemde maand ongeveer 4 KM ten zuiden van Zandvoort. Vele ouderen in Zandvoort - zo bleek ons - herinneren zich deze gebeurtenis ruim een halve eeuw geleden, nog heel goed ! Het zou tot het voorjaar van 1929 duren, aleer het schip weer vlot getrokken zou kunnen worden. Tot zolang vormde de aanwezigheid van dit imposante schip een bijzondere attractie voor de strandbezoekers. -
In de twintiger jaren dreef mevrouw Dukkers in de Haltestraat tegenover het raadhuis het toenmalige hotel "SUISSE". Daarnaast vond de Oprechte Haarlemse Courant - kortheidhalve O.H.C. genoemd - in haar een trouwe medewerkster voor de jeugdrubriek van die krant. Voor de zandvoortse kinderen, met wie zij via deze rubriek in contact stond, was zij "Tante Loes". Met grote toewijding organiseerde zij voor deze jeugd allerlei evenemanten, zoals uitstapjes, duinwandelingen en dergelijke. En zo bracht zij in het voorjaar van 1929 met "haar kinderen" ook een

bezoek aan de gestrande "Heinrich Podeus", waaraan de geplaatste foto herinnert. Ons werden ook nog enkele namen toegespeeld van personen, die er op voorkomen. Zo staat geheel rechts de duitse kapitein, de heer Hasz. Vóór hem met bontkraag mevrouw Dukkers. Geheel links (met hoed) zit de heer Chr.Rouffaer, een uitgeweken Belg uit de eerste wereldoorlog 1914-1918, die bij vele plaatselijke aktitviteiten altijd graag van de partij was. Terzijde van de heer Rouffaer zit het meisje Zonneveld en achter hem Fer Dukkers en Han Dukkers. Rechts daarvan achteraan ... Herkenrath en de broertjes Kuiper. Daarvan weer rechts Loek Stork en Martijn Jacobs. Half liggend vooraan Dirk van der Spruijt en achter deze Toos Tiemeijer -
Aan deze foto kan tenslotte nog een herinnering worden vastgeknoopt en wel deze. Het uitgraven van het schip was in handen van de aannemer Piet Witkop Sr. en zijn medewerkers. Toen het schip op een goed ogenblik door sleepboten werd vlot getrokken hield een jeugdige toeschouwer zich enigszins verscholen in de duinreep op. Dit was Piet Witkop Jr., thans nog woonachtig te Bloemendaal en wat het beroep betreft de voetstappen van zijn vader drukkend, die vol trots dit gebeuren, waarin zijn vader zulk een belangrijk aandeel had, gadesloeg ... Dit laatste vertelde hij een dezer dagen nog aan een van onze medewerkers !
Het verblijf van de "Heinrich Podeus" had echter daarvoor voor vader Witkop ook nog een "pijnlijke" herinnering in petto ! De heer Witkop, blijkbaar nog al een bedrijvig man, kwam op een kwade dag door een misstap in het metersdiepe ruim terecht, waarbij hij enkele gekneusde ribben opliep. Dit echter - zo luidt het verhaal - weerhield hem niet de ruim 4 KM lange afstand naar huis lopend langs het strand af te leggen ... Met de vlotgetrokken "Heinrich Podeus" mocht Piet Witkop Sr. de zeereis naar Rotterdan meemaken, waar het schip in dok ging ...

oo WIN EEN LID VOOR HET GENOOTSCHAP oo

Een misrekening ...

Keizerin Elisabeth van Oostenrijk - SISSI genaamd - zocht in het voorjaar van 1884 herstel van gezondheid in Zandvoort. Ze gaf toen op een keer de wens te kennen een zeetochtje te willen maken. Aan dat tochtje is een verhaal verbonden, dat nu nog in een enkele zandvoortse familie opgeld schijnt te doen. Want de keizerin ging bij de uitvoering van haar plannen niet over één nacht ijs. Zij wilde voldoende waarborg hebben in goed gezelschap terecht te zullen komen. En daarvoor ging zij te rade bij het gemeentebestuur met als gevolg, dat uiteindelijk de keus viel op de Zandvoortse bomschuit "Ora et Labora" of wel de Z.V.3 met de reder-schipper Jacob Keesman, bijgenaamd Jaap Dokkes ! Met deze schuit zouden de keizerin en haar klein gevolg de tocht dus ondernemen. Doch waarom nu deze schuit met vooral deze schipper ? Wel, omdat het gemeentebestuur aan de keizerin had verzekerd, dat deze Jacob Keesman een christelijk man was en niet zo liederlijk vloekte als wel andere schippers ... Het moment van de afvaart brak aan. Afgesproken was, dat ongehuwde broer Jan Keesman, een der bemanningsleden, zich in het bijzonder zou bezig houden met de passagiers en zou zorgen, dat alles ordentelijk scheep ging. Nu was er bij de "bagage" een doos met flessen, waarvan de inhoud er zeer helder uit zag ... "Dat môt jenever weze"- zo stelde Jan onmiddellijk vast en borg alvast één der flessen in het voor-onder. De verleiding was voor hem wel groot. Toen het gezelschap later van boord was, nam Jan daaruit dan ook een flinke slok ... die daarna evenwel pijlsnel aan het water van de Noordzee werd toevertrouwd ... Er schijnt toen - zulks in tegenstelling tot anders - wèl een lelijk woord op de Z.V.3 te zijn gevallen. Het ogenschijnlijk zo begerenswaardig vocht bleek namelijk Oostenrijks bronwater te zijn ... en dàt "most" Jan niet ! --

J.A.Steen -

Kopij voor het april - nummer van "DE KLINK" graag tijdig voor de eerste van die maand op het redactie-adres.

Bestuurssamenstelling en financiën -

Voorzitter : Th.B.M.Hilbers;

Vice-voorzitter : Ir.C.J.Wagenaar;

Secretaris : M.B.V.Jansen, Brederodestraat 55, 2042 BB - Zandvoort;tel.02507-13027;

Penn.meester : T.R.Althuisius;

Leden : J.J.Koning;

J.M.Bluijs;

Mevr.H.Harkamp-Bluijs, Brugstraat 11, 2042 LG - Zandvoort;tel.02507-16929.

Aanmelding van nieuwe leden kan bij laatstgenoemde geschieden; mevrouw Harkamp verzorgt ook de ledenadministratie.

Redacteur van "DE KLINK" : P.Brune.

Onze bankrelatie is de Algemene Bank Nederland N.V. te Zandvoort : rekno. 56.57.38.305; gironummer van de bank : 9711.

Ons gironummer is : 4206723, gesteld ten name van het Genootschap "Oud Zandvoort" te Zandvoort.

Contributie : f. 10,- (minimaal) per jaar;

Donatie : f. 25,- (minimaal) per jaar.

B e l a n g r ij k ! De accept-girokaarten, die we de vorige keer bijsloten voor betaling van de contributie of donatie voor 1983 of voor eventuele achterstallige jaren, waren helaas door ons niet voorzien van naam en adres van contribuant of donateur. Voorzover men bij terugzending zelf naam en adres had ingevuld of ook een duidelijke handtekening had gesteld, waren er voor de penningmeester geen problemen ! Bij de overige kaarten wèl en inzonderheid bij die, waarop enkel het bankrekeningnummer stond vermeld. Zouden dus zij, die nog voornemens zijn door middel van de toegezonden acceptgirokaart hun contributie of donatie over te maken, er vooral aan willen denken ook naam en adres op de kaart in te vullen. Alvast dank voor de moeite !